

Utvecklingsprogram - för Vision 2050

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast antagen	Beslutsinstans
Utvecklingsprogram - för Vision 2050	Program	2025-02-10 § 12	Kommunfullmäktige
Administrationsansvarig	Version	Diarienummer	Giltig till
Kommunledningsförvaltningen	1	24KS705	2027-12-31
Dokumentinformation	Anger utvecklingsområden för att nå Piteå kommuns vision som utgår från av kommunfullmäktige beslutade strategier.		
Dokumentet gäller för	Kommunkoncernen		

Inledning

Utvecklingsprogrammet för Vision 2050 i Piteå kommun är en central del av kommunens långsiktiga strategier för att skapa en attraktiv, hållbar och inkluderande framtid för Piteås medborgare.

Utvecklingsprogrammet är en fördjupning av de övergripande strategier som fastställts i visionen. Det syftar till att konkretisera och operativt förverkliga Vision 2050.

Genom att fokusera på särskilt viktiga insatsområden och tydliga indikatorer, blir det möjligt att följa upp och utvärdera kommunens framsteg i att uppnå visionen. Varje område omfattar specifika insatsområden som behandlar viktiga utmaningar och möjligheter för kommunen. Genom att ta fram insatser och målsatta indikatorer kan verksamheterna konkretisera arbetet och säkerställa att insatserna leder till önskade resultat.

Utvecklingsprogrammet fungerar som en övergripande handlingsplan för att styra Piteå kommuns arbete mot visionen. Det sträcker sig över en mandatperiod och omfattar kommunens alla nämnder, bolag och verksamheter, vilka samverkar för att nå målen. Programmet anger kommunfullmäktiges perspektiv och insatsområden. Dessa följs upp av kommunfullmäktige. Nämnder inom Piteå kommun bör själva bedöma behov av och besluta om nämndspecifika insatsområden utifrån visionen och strategierna. Kompletterande insatsområden följs upp av respektive nämnd.

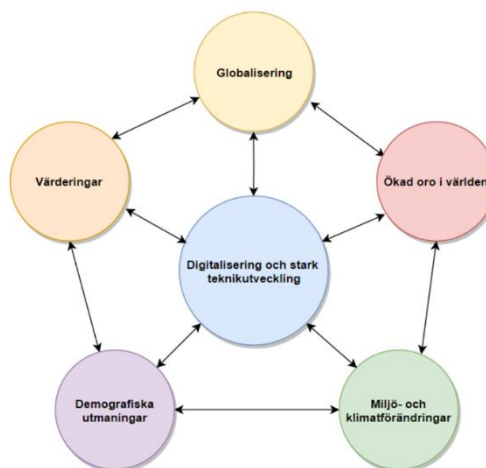
Alla insatser och insatsområden i utvecklingsprogrammet är kommunövergripande och omfattar hela den geografiska kommunen, inklusive både stads- och landsbygdsområden, om inte annat specifikt anges. Verksamhet och utveckling ska alltid bedrivas i enlighet med de kommunalrättsliga principerna, vilket innebär att kommunens resurser och tjänster ska användas rättvist, transparent och inom lagens ramar. Samtidigt uppmuntras ett innovativt arbetssätt som kan utmana och tänja på de rådande strukturerna och lagstiftningen, med målet att bättre möta kommunens behov och främja hållbar utveckling för alla Piteåbor.

Trendanalys

Piteå kommun har i sin senaste omvärldsanalys identifierat sex megatrender som påverkar utvecklingen.

- Demografiska utmaningar
- Globalisering
- Värderingsförskjutningar
- Ökad oro i världen
- Miljö och klimatförändringar
- Digitalisering och stark teknikutveckling

Teknikutvecklingen kan ses som en katalysator för de flesta av de andra megatrenderna som identifierats men de påverkar även varandra. Bilden ovan är ett försök att visualisera förhållandena med de trender som har störst påverkan på varandra men givetvis påverkar och överlappar alla trender varandra till en viss del. När trenderna överlappar varandra kan nya spännande möjligheter öppna sig, både bra och dåliga för utvecklingen. Den tekniska utvecklingens centrala position visar även på att den till stor del även, använd rätt, kan vara den viktigaste lösningen för att möta de utmaningar som Piteå kommun står inför i framtiden. I arbetet med att ta fram insatsområden har megatrenderna och de närtrender som de ger upphov till beaktas för att på bästa sätt styra Piteås utveckling mot Visionens målbild.

Perspektiv

För att säkerställa ett framgångsrikt och långsiktigt arbete med insatsområdena i utvecklingsprogrammet finns tre övergripande perspektiv som bör genomsyra arbetet med strategier och insatser: digitalisering, samverkan och hållbarhet. Dessa fungerar som vägledande riktlinjer och påverkar både urvalet av insatser och hur arbetet bedrivs.

Digitalisering

Digitalisering är ett grundläggande verktyg för att effektivisera och modernisera kommunkoncernens arbete. Genom digitala lösningar kan tillgänglighet, kommunikation och service för medborgare och företag förbättras. I alla insatsområden ska digitala lösningar, inklusive AI, utvärderas för att se hur de kan bidra till effektivare processer och bättre resultat, utan att äventyra medborgarnas integritet.

Digitala lösningar och tjänster bör vara det primära valet när kommunkoncernen utvecklar nya processer och tjänster. Syftet är att göra verksamheten mer tillgänglig, effektiv och användarvänlig genom att prioritera digitala alternativ, samtidigt som fysiska och traditionella tjänster erbjuds vid behov. "Digitalt först" handlar inte bara om att digitalisera befintliga tjänster utan också om att tänka digitalt från början och utforma tjänster med medborgarnas förväntningar på digitala tjänster i fokus.

Viktiga Principer

- ”Digitalt först” – Digitala lösningar ska alltid övervägas som huvudalternativ.
- Tillgänglighet för alla - traditionella tjänster ska erbjudas utifrån behov.
- Säkerhet – Alla ska känna sig trygga med att använda Piteå kommuns digitala tjänster.

Samverkan

Samverkan är centralt för Piteå kommuns utvecklingsarbete och en förutsättning för att uppnå hållbara resultat. Genom nära samarbete mellan kommunkoncernens olika verksamheter, näringslivet, civilsamhället och andra aktörer kan starkare och mer inkluderande samhällsstrukturer byggas. Samverkan innebär att alla parter delar ansvar och bidrar med sina specifika kompetenser för att skapa mervärde.

I varje insatsområde ska samverkan främjas, både internt inom kommunorganisationen och externt med medborgare och andra intressenter. Detta arbetsätt skapar synergieffekter, där resurser och kunskap kan nyttjas mer effektivt. Det stärker också tilliten och delaktigheten i samhället, vilket är avgörande för ett väl fungerande lokalsamhälle.

Viktiga Principer

- Samverkansmöjligheter ska alltid övervägas.
- Olika perspektiv ger stabilare lösningar.
- Varje part ska göra det de är bäst på.

Hållbarhet

Hållbarhetsperspektivet är grundläggande i allt arbete inom utvecklingsprogrammet och omfattar social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Målet är att skapa en långsiktigt hållbar kommun som kan möta dagens behov utan att kompromissa med framtida generationers möjligheter. Detta innebär att alla insatser måste bedömas utifrån deras påverkan på resurser, klimat och sociala sammanhang.

Social hållbarhet är det primära målet och innebär att insatser ska främja jämlikhet, inkludering och välbefinnande för alla invånare. Ekonomisk hållbarhet är ett arbetssätt och innebär att kommunkoncernen ska hushålla med sina resurser på ett sätt som är ansvarsfullt och långsiktigt hållbart, med investeringar som skapar mervärde för hela kommunen. Ekologisk hållbarhet är en grundförutsättning och fokuserar på att minska klimatpåverkan, värna om naturresurser och skapa en hållbar lokalmiljö, vilket ska genomsyra allt från energianvändning till stadsutveckling och infrastruktur.

Viktiga Principer

- Ekologisk hållbarhet är grundläggande för utveckling.
- Social hållbarhet är målet med all utveckling.
- Ekonomisk hållbarhet är medlet för utveckling.

Strategier

Det bästa för Piteå

Piteå kommun finns till för sina medborgare och all verksamhet syftar till att gynna deras gemensamma intressen. För att bibehålla hög service till våra medborgare har vi en **ständig utveckling** där tjänster, samverkan och arbetssätt utvecklas, utifrån pitebornas förväntningar. Kommunen kännetecknas av **lyhördhet och nytänkande** utan att tumma på rättssäkerhet eller kvalitet. Genom effektiva och hållbara verksamheter som levererar **välfärdstjänster av hög kvalitet** skapar vi ett samhälle där människor, företag och idéer kan växa och utvecklas.

Syfte

Medborgarnas nöjdhet med hur kommunkoncernen sköter sina olika verksamheter har stor påverkan på deras uppfattning om kommunen är den bästa platsen att leva och bo på samt att de tenderar att i högre utsträckning rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen.

Kommunkoncernen möter pitebornas förväntningar med ökad tillgänglighet och en enkelhet att nå information. Samordnade kontaktytor förenklar medborgarnas ärenden, vilket stärker kvalitet och tillit. Samutnyttjande av kompetenser och nätverk stärker gemenskapen, där hållbara och engagerade medarbetare bidrar till en inkluderande kommun. Ökad samverkan förbättrar förståelsen mellan verksamheter och möjliggör ett bredare perspektiv för Piteås bästa.

Nulägesanalys

Undersökningen *Kommunens kvalitet i korthet* visar att kommunkoncernen levererar jämförelsevis goda resultat inom flera verksamhetsområden. Genomförda medborgarundersökningar visar att piteborna uppfattar att verksamheternas kvalitet försämrats samt att förtroendet sjunker för kommunens politiker och tjänstepersoner.

Motivationen och engagemanget hos medarbetarna är högt och tenderar att ligga högre än jämförbara kommuner, men Piteå kommun behöver bli bättre på att ta tillvara kompetens och initiativ. Ledningsstruktur, processer och samverkan är inte tillräckligt utvecklade eller samordnade och behöver därför stärkas för att ta sig an nuvarande och kommande utmaningar.

Utredningar visar på behov av ökad digital mognad, utvecklings- och mottagningskapacitet då förutsättningarna ser olika ut inom kommunkoncernen.

Trendanalys

Komplexiteten i samhället ökar, förväntningar på en snabbare utvecklingstakt och en allt större utmaning med kompetensförsörjning ställer hela kommunkoncernen på prov. Medborgarnas förväntningar på vad det offentliga åtagandet och dess tillgänglighet förändras, liksom deras förväntningar på hur och var offentliga tjänster ska levereras. Ökade krav på riskhantering, planering och rapportering inom områden som hållbarhet, kontinuitet, kvalitet och säkerhet, vilket tar alltmer resurser i anspråk.

Demografiutvecklingen utmanar kommunkoncernens ekonomi då allt färre ska försörja fler. Begränsade ekonomiska medel och personella resurser kräver nya arbetssätt. Risken ökar för kompetenstapp till andra sektorer på grund av den gröna omställningen i regionen. Digitalisering är en möjlighet för att effektivisera processer, men kräver samtidigt förändrad organisering, nya kompetenser och arbetssätt.

Insatsområden för att uppfylla strategin:

Medborgarna i fokus

Medborgarnas behov ska stå i fokus för utvecklingsinsatser. Det ska vara enkelt att få kontakt och det ska vara tydligt vad medborgarna kan förvänta sig. Service och tjänster ska vara lättillgängliga och av god kvalitet. Digitalt först och medborgarnas behov ska vara utgångspunkter för verksamhetsutveckling.

- Kommunkoncernen ska erbjuda ett lättillgängligt och tydligt serviceutbud, och medborgarna ska alltid mötas av ett serviceinriktat förhållningssätt.
- Anta en digitaliseringsstrategi med medborgarnas behov i fokus.
- Skapa förutsättningar för att medborgarna ska mötas av god kvalitet i alla kommunala verksamheter.

Stödjande ledningsstruktur

Piteå kommuns styr- och ledningssystem ska säkerställa att ledningsstrukturen är tydlig, transparent och utgår från ett tillitsbaserat arbetssätt. Identifierade och optimerade processer ska säkerställa god ekonomisk hushållning, kvalitet, tillgänglighet och rättssäkerhet i leveransen av välfärdstjänster.

- Implementering av nytt styr- och ledningssystem som ska både styra och stödja cheferna i sitt uppdrag, där tydliga grunduppdrag för respektive verksamhet samt dialogformer ska utvecklas.
- Ledningsstrukturen ska stödja ett tillitsbaserat ledarskap, där alla chefer ska vara möjliggörare för medarbetarna.
- Stödet till cheferna ska vara enkelt, tydligt och tillgängligt. Förväntningarna på chefer och medarbetare ska vara tydliga, befogenheter och ansvar ska vara uttalat.

Medarbetare som möjliggör

Medarbetarna ska verka utifrån förhållningssättet Våga-Låga-Förmåga, som preciseras i kommunens personalpolicy, och vara möjliggörare för kommunens medborgare.

- Kommunens värdegrund och personalpolicy ska införlivas i medarbetarnas dagliga arbete och förhållningssätt. Den övergripande kompetensutvecklingen ska stärka medledarskap, delaktighet och ett kommungemensamt helhetsperspektiv.
- Kommunkoncernen ska aktivt verka för att utveckla en organisationskultur som främjar nytänkande, kreativitet och som omhändertar medarbetarnas initiativ och kompetens.
- Skapa struktur för innovation med fokus på värdeskapande effekter samt utveckla ett process- och projektorienterat arbetssätt.

Ökad och effektiv samverkan

Den interna och externa kommunikationen och samverkansstrukturen ska utvecklas. Förvaltningar och kommunala bolag ska kommunicera och samverka för att tillsammans kunna hantera rådande och kommande samhällsutmaningar på bästa sätt.

- En kommunövergripande kultur och struktur för samverkan ska främjas för att skapa mer hållbara lösningar.
- Samordning av uppdrag ska ske både inom kommunkoncernen och med externa parter utifrån ett lösningsorienterat förhållningssätt som tillvaratar flera perspektiv.

Enkelt att bo attraktivt

Piteå är en plats som är lätt att älska, med närhet till både natur, härliga byar och småstadsliv, finns möjligheter till ett attraktivt boende för alla. Vi satsar på **attraktiva tomter** och **flexibla boendeformer** med fokus på **livet mellan husen** och en **hållbar framtid**. Genom att främja innovation blir Piteå en förebild för framtida bostadsutveckling samtidigt som vi möter de växande behoven hos både invånare och omvärld.

Syfte

Förutsättningen att bo attraktivt är avgörande för hur väl människor trivs på en ort och är en avgörande faktor för inflyttning. Piteå har en möjlighet att skapa den bästa boendemiljön i regionen och därmed attrahera människor och generera den befolkningsökning som krävs för ett attraktivare och hållbarare samhälle.

Nulägesanalys

Vad som upplevs som en attraktiv boendemiljö är en högst individuell uppfattning och skiftar utifrån fas i livet. *Medborgarundersökningen* visar på att attraktiva boendemiljöer upplevs av många då det är nära till lekplatser, handel, service, natur/rekreation, kollektivtrafik, skola och arbete.

Boendeform: Piteå har en låg andel bostadsrätter och radhus/kedjehus, vilket indikerar att ett större utbud av varierande boendeformer behöver tillskapas. I dagsläget förekommer inget bostadsunderskott, men då visionen tar sikte mot 50 000 invånare så behöver planläggning och strategiska markinköp fortsatt arbetas med även om en god planberedskap för bostäder finns. En stor del av befintliga boendemiljöer är redan bebyggda och behöver ses över för att öka dess attraktivitet.

Piteå har en relativt jämn socioekonomisk fördelning sett till geografi. Det stora antalet hyresbostäder i centrala stan gör dock att det är ett område med lägre socioekonomisk status vilket har viss en hämmande effekt på centrala stadens utveckling gällande handel och nöjesliv.

Mötesplatser: Det finns mötesplatser i staden så väl som på landsbygden, men många behöver utvecklas och fyllas med ett innehåll för att upplevas som attraktiva och i vissa fall behöver det tillskapas fler. Viktigt är att det som anläggs underhålls så att det ser omhändertaget ut.

Trendanalys

Byggnadsekonomi påverkar både byggtakten och byggnationens kvalitet med avseende på boendemiljö. Fler nationella hållbarhetskrav ställs på byggmetoder, materialval och leverantörer. Järnvägsdragningen (Norrbottenbanan) kommer att få stor inverkan på samhällsplaneringen och på kommunens utveckling och ekonomi kommande år.

Befolkningen består av en ökad andel äldre. Kraven på bostadsbeståndet och efterfrågan på nya bostäder med särskild inriktning på äldre kommer att förändras och behovet av vård och omsorg kan komma att öka.

Ett förändrat klimat kommer i framtiden medföra ökad risk för värmeböljor och skyfall. Grönstrukturer levererar viktiga ekosystemtjänster såsom biologisk mångfald och sociala värden som rekreations- och friluftsvärden, men även viktiga klimatreglerande funktioner.

Insatsområden för att uppfylla strategin:

Samarbete för ett enkelt samhällsbygge

I Piteå finns ett brett utbud av blandad bebyggelse och olika boendeformer som uppfyller människors behov vid olika tider i livet. Genom en tidig samverkan och löpande dialog genom hela samhällsbyggnadsprocessen med medborgare och exploatörer blir processen transparent, vilket ger goda förutsättningar till kommunikation, förståelse och bättre boendemiljö för alla.

- Möjliggöra attraktiva och varierande boendeformer och boendemiljöer för alla, såväl i stad som på landsbygden och i vattennära lägen.
- Piteå ska vara en föregångare i arbetet för kortare handläggningstider och enklare byggande med kommunkoncernen som en stödjande och förenklande part.
- Genomföra aktiva utvecklingsdialoger med exploatörer.

Livet mellan husen

Stor del av befintliga boendemiljöer behöver ses över för att öka dess attraktivitet. Grönområden med rätt kvalitet behöver finnas i eller i närheten av boendemiljöerna. Samordning över förvaltningsgränserna ska öka avseende drift och underhåll av allmän platsmark samt genomföras i samråd/dialog med närboende och fastighetsägare. Ett gott samarbete med föreningar eller andra lokala sammanslutningar skapar sammanhang.

- Vårda och utveckla mötesplatser på allmän platsmark och möjliggör för boende att förbättra närmiljön med lokala mötesplatser, som grönytor, lekplatser och närodling i bostadsområden.
- Vid planering ska förutsättningar skapas för ett varierat utbud i närområdet för ett enklare livspussel.

Genom hållbart samhällsbygge säkras tillväxt i stad och landsbygd

Det är enkelt för medborgare att leva ett hållbart liv där samhällsbyggandet skapar förutsättningarna. För att kunna behålla attraktiviteten på lång sikt arbetar kommunkoncernen för hållbarhet i ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv. Planering och genomförande av åtgärder leder till att fler människor både på landsbygd och i stad väljer kollektiva former för resande. Bilen är dock fortsatt ett av de vanligaste transportsätten och behöver tas i beaktande i samhällsbygget.

- Främja en utveckling som ska göra det lätt att göra hållbara val i vardagen och tillsammans med hållbart byggande minska växthusgasutsläppen.
- Möjliggör satsningar på klimatvänliga innovationer och öka kunskap om energieffektivisering och energisystemets integrering i den bebyggda miljön.
- Insatser för att öka möjligheten till kollektivt resande samt utbyggnad av gång- och cykelvägar/leder för att knyta ihop stad och landsbygd.

Enkelt att känna sig trygg och uppskattad

I Piteå arbetar vi för att forma en framtid där **trygghet och gemenskap** är centralt. Genom att vara proaktiva gentemot utmaningar och att stärka Piteås fördelar kan vi skapa en plats där människor känner sig **välkomna och uppskattade**. I Piteå kan alla känna sig trygga med att barnen får en god utbildning och att hjälp finns tillgänglig vid behov. Med vårt läge, mitt i den gröna omställningen, satsar vi på en **stabil tillväxt** som ger fler förmånen att kalla sig pitebo. Det innebär att Piteå kan förbli en trygg och trivsamt plats, där **inkludering och mångfald** är nyckelbegrepp för att **skapa en kommun där alla känner sig delaktiga**.

Syfte

Grunden för ett demokratiskt samhälle är allas möjlighet till delaktighet i det. Nationella undersökningar visar också att trygghet och uppskattning är grundläggande värden för att trivas på en plats. När samhället arbetar för att riva de hinder som normer och fördomar skapar kan varje människa blomstra utifrån bästa förmåga – och få sin röst hörd.

Trygghet är ett grundläggande mänskligt behov och spelar en avgörande roll för välbefinnande. Med trygghet har människor lättare att tillfredsställa övriga mänskliga behov, så som kärlek, gemenskap, delaktighet och uppskattning. När människor känner sig uppskattade, stärker det självkänsla och självförtroende. Det skapar också en känsla av tillhörighet och samhörighet med andra

Trygghet är ett komplext begrepp som innefattar fysisk-, psykisk-, social-, ekonomisk- och existentiell trygghet. Det handlar om att känna sig skyddad från faror, ha stark social support, stabil ekonomi och tillit till myndigheter.

Nulägesanalys

Piteå är idag en trygg plats, bland annat medborgarundersökningen visar på att Piteå ligger högt i upplevd trygghet. Medborgarundersökningen visar också att en stor andel upplever att de kan vara den de är och leva det liv de vill leva. För att uppnå Vision 2050, att Piteå ska vara Sveriges bästa plats att bo på behöver kommunkoncernen fortsatt arbeta för att bibehålla tryggheten.

Trendanalys

Världen står inför flera förändringar som påverkar tryggheten. Klimatförändringar, demokrati på tillbakagång i flera delar av världen, Sveriges inträde i NATO, pandemier och smittsamma sjukdomar är några exempel.

Samtidigt som investeringar i grön industri och infrastruktur skapar jobb och tillväxt, ställs nya krav, på kompetensförsörjning och fler bostäder. I dessa förändringars tid är det fundamentalt viktigt att demokrati och mänskliga rättigheter säkerställs och att medborgare garanteras rättvisa, jämlikhet och skydd mot förtryck.

Trygghet är en avgörande faktor i detta och kommunkoncernen behöver fortsätta arbeta trygghetsskapande utifrån begreppets alla komplexa delar.

Insatsområden för att uppfylla strategin:

Öka beredskapen och stärka tilliten till kommunens förmåga

I en tid av ökande osäkerheter och globala utmaningar är det viktigare än någonsin att stärka kommunkoncernens beredskap och bygga tillit inom samhället. Välfärden garanterar oss alla trygghet i livets alla skeden, och möjliggör därmed individuell utveckling. Genom att förbättra beredskapsåtgärder samt säkerställa att resurser och information är lättillgängliga för våra invånare, skapas en tryggare och mer motståndskraftig kommun. Samtidigt är det avgörande att främja öppenhet och samarbete, där invånarna känner sig hörda och delaktiga. Genom att kombinera ökad beredskap med en stark välfärd byggs ett samhälle som står emot kriser och som medborgare kan ha tillit till

- Öka kommunens motståndskraft och förmåga att hantera kriser.
- Stärkt brottsförebyggande arbete genom överenskommelser så väl inom kommunkoncernen som med andra relevanta aktörer.
- Öka proaktiv kommunikation om kommunal service och förmåga.
- Stärk samverkan/nätverk mellan kommun och civilsamhälle för god beredskap i händelse av kris eller krig.

Trygghetsskapande samhällsbygge

Detta arbete innefattar inte bara att minska brottsligheten, utan också att skapa inkluderande och trygga miljöer för alla samhällsmedborgare. Genom att integrera perspektiv som främjar trygghet och inkludering i samhällsplaneringen, byggs samhällen där alla känner sig välkomna och säkra.

- Identifiera platser som upplevs otrygga samt vidta åtgärder för att stävja den otryggheten.
- Arbeta med perspektiv som skapar trygghet och inkludering i samhällsplanering, exempelvis barn-, tillgänglighets, och jämställdhetsaspekter.
- Ställa om till mer förebyggande, tillgängliga och kunskapsbaserade arbetssätt med utgångspunkt i ny Socialtjänstlag.

Demokrati och mänskliga rättigheter

Att stärka demokratin och mänskliga rättigheter bidrar till att Piteå ska vara en plats i världen där dessa är självklarheter. Detta arbete är aldrig färdigt, men genom att utmana och förändra exkluderande normer och strukturer ska kommunen ständigt sträva efter att vara en trygg och inkluderande plats där mångfald ses som en styrka och alla är viktiga och känner sig behövda.

- Stärka föreningslivet, vilket skapar bättre förutsättningar för engagemang, gemenskap och ett brett utbud av aktiviteter för Piteås invånare.
- Skapa tydliga vägar för barn och unga att aktivt delta i samhället, där deras röster tas på allvar och får påverka utvecklingen.
- Säkerställa att beslutsunderlag och beslut så långt som möjligt fattas med hänsyn till alla invånares perspektiv och behov.
- Skapa trygghet för barn och unga genom att arbeta mot skadliga normer i syfte att minska mobbing, trakasserier och utanförskap.
- Säkra att Sveriges nationella minoriteter upplever kommunen som en plats där de kan känna sig välkomna och där de kan använda och utveckla sitt språk och sin kultur.
- Genom att pröva nya dialogformer och använda ny teknik skapar kommunkoncernen fler sätt för invånarna att göra sina röster hörda. Digitala plattformar och innovativa verktyg stärker dialogen och ökar delaktigheten.

Enklare att ha mer av kul

Piteå är en levande stad med en mångfald av såväl stora som små evenemang och aktiviteter. Året om finns ett **livligt och varierat nöjesliv** med restauranger och uteställen där människor kan träffas. Vi satsar även på god tillgång till moderna mötesplatser där pitebor kan både utöva och ta del av kultur, idrott och friskvård. Med ett **rikt och brett fritids- och kulturutbud** föds och fostras **nya stjärnor**, både inom kultur och idrott. Vi strävar efter att skapa ett Piteå där det är enklare för alla att ha **mer av kul** och alla känner sig engagerade i kommunens framtid.

Syfte

Syftet är att göra Piteå till en levande plats med ett brett och varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter, där alla invånare har möjlighet att delta i evenemang och aktiviteter som passar deras intressen. Genom att skapa fler mötesplatser, utveckla evenemang och erbjuda ett rikt utbud av idrott och kultur främjas engagemang, trivsel och gemenskap. Strategin syftar också till att stärka Piteå som en attraktiv destination, vilket skapar positiva upplevelser för både invånare, besökare och potentiella inflyttare.

Nulägesanalys

Idag upplever många att Piteå har ett stort, men ojämnt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter, där vissa grupper har begränsad tillgång till aktiviteter som passar deras intressen. Även om det finns många evenemang och mötesplatser, såsom festivaler och idrottsarenor, är behovet av fler och mer tillgängliga mötesplatser tydligt, både i stadskärnan och på landsbygden. Flera föreningar och kulturaktörer har uttryckt ett behov av ökat stöd och samordning för att kunna arrangera aktiviteter och evenemang som lockar bredare publik. Det finns också en efterfrågan på enklare och mer tillgängliga idrotts- och kulturaktiviteter för barn och unga, särskilt i områden där utbudet är begränsat. För att möta dessa utmaningar krävs en förstärkning av både fysisk och digital infrastruktur, samt ökad samverkan mellan kommunkoncernen, civilsamhället och näringslivet.

Trendanalys

Det finns ett ökat fokus på tillgänglighet och inkludering, vilket gör det viktigt att skapa evenemang som möter olika behov. Digitalisering spelar en central roll i framtidens kultur- och fritidsutbud, och företag måste investera i digitala plattformar för att nå en bredare publik. Hållbarhet är också en växande faktor i planeringen av aktiviteter. Det finns en ökad efterfrågan på gemenskap, där social interaktion är avgörande för människors upplevelser. Fler mötesplatser behövs för att människor ska kunna samlas och delta i aktiviteter tillsammans. Kommuner med ett rikt kultur- och fritidsutbud, som parker och sportanläggningar, är mer attraktiva för familjer. Med distansarbete kan fler bo längre från sina arbetsplatser, vilket leder till att många väljer områden med bättre tillgång till natur och fritidsaktiviteter för en mer balanserad livsstil. Platser med aktivt kultur- och fritidsliv främjar social gemenskap, vilket är viktigt för dem som överväger att flytta.

Insatsområden för att uppfylla strategin:

Främja fysisk aktivitet och rörelseglädje

Piteå satsar på att skapa fler möjligheter för fysisk aktivitet, särskilt genom samarbete med föreningslivet. Fokus ligger på barn och unga för att bygga grunden för ett aktivt och hälsosamt liv, samtidigt som man stimulerar de minst aktiva under både skol- och fritid. Det främjar hälsa och välmående som en del av kommunens långsiktiga mål om ett livskraftigt samhälle.

- Tillgängliggöra aktivitetsytor för att möjliggöra spontanidrott och rörelse, vilket skapar förutsättningar för ökad folkhälsa.
- Främja en bred variation av fritidsaktiviteter i nära samverkan med föreningsliv och civilsamhälle.

Ökat utbud av kultur- och idrottsevenemang

För att Piteå ska vara en attraktiv destination behövs ett rikt utbud av kultur- och idrottsevenemang året om. Genom hållbara och innovativa evenemang stärks Piteås profil som en plats där människor trivs och mår bra.

- Skapa en levande och inkluderande kulturmiljö. Stärka kulturutbudet och öka tillgången till olika kulturupplevelser genom att stödja kulturaktörer med både spets och bredd.
- Göra kultur- och fritidsevenemang lättillgängliga, genom att sänka trösklarna så att fler får möjlighet att ta del av Piteås kulturutbud.
- Kulturskolan och andra aktörer inom Piteå kommunkoncern ska skapa möjligheter för ungas intressedrivna skapande, möta en publik och aktivt bidra till kommunens kulturliv.

Utveckling av mötesplatser och anläggningar

Kommunkoncernen planerar och utvecklar mötesplatser och anläggningar för kultur, idrott och fritid i både stadsmiljön och på landsbygden. En viktig del i tillskapandet av mötesplatser är att tillgängliggöra kommunala lokaler utanför ordinarie verksamhetstid.

- Identifiera behov av aktivitets- och mötesplatser för både kultur, idrott och social samvaro.
- Tillgängliggöra kommunala lokaler utanför verksamhetstid för andra organisationer och allmänhet.
- Möjliggöra mötesplatser där olika branscher möts i såväl dagligt arbete som gemensamma arrangemang.
- Utveckla Piteå som destination genom samverkan med besöksnäring och arrangörer.

Kulturdriven samhällsutveckling

Piteå integrerar kultur, konst och kreativitet i samhällsbyggandet för att främja socialt engagemang och ekonomisk tillväxt. Samverkan mellan kultur, näringsliv och politik skapar ytor för reflektion som ifrågasätter traditionella normer och bidrar till nya synsätt. Kulturen är en kraft för förändring både för social och ekonomisk hållbarhet.

- Stärka kulturens roll som en katalysator för dialog, engagemang och hållbar samhällsutveckling genom samverkan och inkluderande aktiviteter.
- Införande av en kulturgaranti som säkerställer att alla unga i Piteå får möjlighet att uppleva och utöva kultur som en del av sin uppväxt och utbildning.
- Säkerställa konstnärlig gestaltning i offentliga miljöer, vilket ger inspirerande och estetiskt tilltalande platser som stärker den kulturella upplevelsen och trivseln i Piteå.

Enkelt att vara företagare

För att Piteå kommun ska bli en bra plats att bo på ska kommunen, näringslivet och civilsamhället **samverka** och bidra med sina styrkor. Med kompetenta och tillgängliga kommunala medarbetare som har en öppen och **hjälpssam inställning** till företagare, skapar vi tillsammans ett näringslivsklimat som ligger i topp i olika näringslivsrankingar. Genom ett strategiskt arbete med nyetableringar främjas en **balanserad mix av företag** i olika branscher. Piteå kommun som organisation bidrar till en attraktiv miljö för företagande genom att arbeta för en god tillgång på kompetens, bra livsmiljöer och fungerande infrastruktur. Piteå kommun ska vara en **möjliggörare** som hjälper företag att göra rätt när de vill utvecklas.

Syfte

Målet med strategin är att identifiera och tydliggöra vilka insatser som ska bidra till att göra Piteå till en ännu mer attraktiv ort för både befintliga och nya etableringar där kommunikation, dialog och en jämn branschbalans är nyckelord.

Nulägesanalys

Piteås näringsliv kännetecknas av en kombination av traditionell industri och nya innovativa företag. Kommunens styrkor är tydliga: en stark företagard tradition och ett strategiskt läge i en växande och dynamisk region, särskilt med fokus på den gröna omställningen. Samtidigt finns det utmaningar när det gäller kommunens förmåga att ta vara på den kompetens som finns såväl lokalt, regionalt och nationellt. För att kunna öka befolkningens mängd och skapa ett attraktivare samhälle behöver kommunkoncernen arbeta mer proaktivt för att attrahera nya etableringar, och då gärna inom tjänstesektorn för att skapa bättre branschbalans.

Undersökningar visar att kommunen har ett lågt förtroende från näringslivet och att det krävs tydliga insatser för att återfå förtroendet. Kommunkoncernen har möjlighet att utvecklas i frågor som bland annat berör handläggningstider, information om progress i handläggning av ärenden samt mark- och planberedskap.

Trendanalys

Utvecklingen är osäker, de nationella födelsetalen minskar och den globala konkurrensen förväntas successivt öka. Endast de mest framgångsrika och attraktiva platserna kommer att växa, locka till sig investerare, skapa nya jobb och attrahera till inflyttning. För att kunna möta dessa utmaningar blir aspekter som ”livet mellan husen” och att kunna bo attraktivt allt viktigare.

Viktiga megatrender för Piteås näringsliv är: Klimat- och miljöutmaningar, demografiska förändringar, digitalisering, globalisering och ökad individualisering.

Dessa megatrender, tillsammans med de snabba förändringarna i omvärlden, kommer skapa nya spelregler och förutsättningar för näringslivet. Därför behöver kommunen anamma ett långsiktigt tänkande och arbeta med olika scenarier för att förbereda och anpassa kommunkoncernen inför framtida osäkerheter.

Insatsområden för att uppfylla strategin:

Näringslivsvänlig och rättssäker service

Ett starkt näringsliv är grunden för en hållbar välfärd som gynnar alla invånare i Piteå. Genom att erbjuda näringslivsvänlig och rättssäker service skapar kommunkoncernen goda förutsättningar för företag att växa och utvecklas. Ambitionen är att varje företagare ska få snabb och rättssäker hjälp i kontakten med kommunkoncernen, vilket stärker Piteås attraktivitet som företagarevänlig plats.

- Kommunkoncernen stödjer näringslivets utveckling genom att aktivt prioritera och skapa förutsättningar för nyetableringar och expansion av befintliga företag.
- Utformningen av kommunala tjänster ska göra det enkelt att gå från idé till inlämnad ansökan.
- Det ska finnas möjlighet till samordnad service vid komplexa ärenden för att förenkla processer och effektivisera kontakter med kommunen.
- Kommunkoncernen arbetar för att förebygga osund kommunal konkurrens.

Ökad samsyn genom dialoger med näringslivet

Det finns stora möjligheter för kommunkoncernen att stärka dialogen med näringslivet. Genom att ta del av företagens synpunkter och önskemål kan kommunkoncernen skapa en mer proaktiv och effektiv kommunikation och dialog som effektiviserar både för kommun och näringsliv. Genom att arbeta tillsammans kan de båda parterna bygga en mer konstruktiv och framgångsrik relation som gynnar såväl det lokala näringslivet som hela Piteås utveckling.

- Kommunkoncernen strävar efter ett förbättrat arbete med näringslivet där en förbättrad dialog gör att företagens synpunkter omhändertas på ett förtroendefullt sätt och att tydlig återkoppling ges.
- Kommunkoncernen arbetar för en ökad förståelse för näringslivets förutsättningar, vilket skapar bättre samverkan och främjar ett företagsvänligt klimat i Piteå.
- Tydligare arenor för dialog, kommunikation och påverkan.

Serviceorienterat arbetssätt

Trots att samma lagar och regelverk gäller i hela landet upplever företag stora skillnader i kommunernas tillämpning av dessa. Detta påverkar i sin tur näringslivsklimatet. För att förbättra det lokala näringslivets utveckling är det därför viktigt med en konstruktiv och transparent dialog mellan kommunens tjänstepersoner, politiker och företag samt att arbetet präglas av ett serviceinriktat förhållningssätt.

- Genom att vara lyhörd för näringslivets perspektiv och behov, samt välkomna förslag till förbättringar, skapar kommunkoncernen ett mer företagsvänligt och samarbetsinriktat klimat.
- Bättre information om ärendens status ska ge företagare insyn och trygghet i kommunkoncernens handlägningsprocesser.
- Ett serviceorienterat förhållningssätt ska vara grunden i all kontakt med näringslivet.

Bredd i kompetensförsörjning och utökat näringsliv

Kompetensförsörjning och en bredd av företag är avgörande för ett hållbart och växande näringsliv i Piteå. Genom nära samverkan mellan utbildningssektorn och arbetsgivare inom både näringsliv och offentlig sektor, vill kommunen säkerställa att rätt kompetens finns tillgänglig och att fler branscher kan etableras och växa. Tillsammans skapas förutsättningar för en diversifierad arbetsmarknad som bättre möter framtidens behov och stärker Piteås attraktionskraft.

- Genom ökad samverkan mellan utbildningssektorn och näringsliv kring utbildningsfrågor och kompetensförsörjning vill kommunen säkerställa att näringslivet har tillgång till rätt kompetens för framtida tillväxt och utveckling.
- Kommunkoncernen samarbetar med näringslivet för att attrahera nya invånare till Piteå, med ambitionen att stärka arbetskraftsutbudet och stödja näringslivets tillväxt.
- Kommunen utvecklar ett näringslivsprogram med ökat fokus på att bredda näringslivsbasen och skapa fler möjligheter för tillväxt.
- Kommunkoncernen arbetar för att skapa bättre förutsättningar för etablering av fler offentliga aktörer i Piteå, vilket bidrar till fler arbetstillfällen och en starkare lokal ekonomi.